

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AVOKATI I POPULLIT

Mekanizmi Kombëtar për Parandalimin e Torturës,
trajtimit ose dënimit të egër, çnjerëzor ose poshtërues

Adresa: Bulevardi: "Zhan D'Ark" Nr.2
Tiranë, Shqipëri

Tel/Fax: +355 4 2380 300/315
E-mail: ap@avokatipopullit.gov.al
www.avokatipopullit.gov.al

Nr. Prot.
Nr. Dok. 201802060/2

Tiranë ___/___/2019

Lënda: *Rekomandohet përmirësimi i kushteve të trajtimit të paraburgosurve/dënuarve në Institucionin e Ekzekutimit të Vendimeve Penale (IEVP) Vlorë.*

Drejtuar: **Z. Agim ISMAILI**
Drejtor i Përgjithshëm i Burgjeve

TIRANË

Z. Ilir ALIAJ
Drejtor
Institucioni i Ekzekutimit të Vendimeve Penale

VLORË

Të nderuar Zotërinj,

Avokati i Popullit, në rolin e Mekanizmit Kombëtar për parandalimin e torturës, trajtimit ose dënimit të egër, çnjerëzor ose poshtërues, në vijim Mekanizmi Kombëtar¹, bazuar në nenin 19/1 të ligjit nr. 8454, datë 04.02.1999, "Për Avokatin e Popullit", i ndryshuar, kreu një inspektim në Institucionin e Ekzekutimit të Vendimeve Penale (IEVP) Vlorë më datë 16.10.2018, sipas Planit të Inspektimit të miratuar nga Avokati i Popullit. Në përbërje të grupit inspektues morën pjesë znj. Ermonela Xhafa, Komisionere e Mekanizmit Kombëtar, si dhe z. Besnik Deda, z. Genci Tërpo dhe z. Alfred Koçobashi me detyrë Nd/Komisioner pranë Mekanizmit Kombëtar.

Qëllimi kryesor i inspektimit ishte vlerësimi i kushteve në Institucionin e Ekzekutimit të Vendimeve Penale Vlorë, në kuadër të respektimit të të drejtave dhe trajtimit të paraburgosurve dhe të dënuarve me burgim të përcaktuara në ligjin nr. 8328 datë 16.04.1998 "Për të drejtat dhe trajtimin e të dënuarve me burgim dhe të paraburgosurve", i ndryshuar, garantimin e të drejtave të këtyre personave sipas standardeve ndërkombëtare, si dhe masat e marra për zbatimin e rekomandimeve të Avokatit të Popullit të bëra në inspektimin e mëparshëm.

¹ Neni 74/1 i ligjit nr. 8328, datë 16.04.1998, "Për të drejtat dhe trajtimin e të dënuarve me burgim dhe të paraburgosurve", i ndryshuar.

Vizita u zhvillua në një frymë të mirë bashkëpunimi dhe në përputhje me metodologjinë e zhvillimit të inspektimit në Institucionet e Ekzekutimit të Vendimeve Penale. Grupi i inspektimit u takua fillimisht me z.Ilir Aliaj, Drejtor i Institucionit të Ekzekutimit të Vendimeve Penale, Vlorë, si dhe me shefat e sektorit sipas seksioneve të këtij institucioni, të cilët u vunë në dijeni lidhur me qëllimin e inspektimit.

Nga ana e drejtuesit të institucionit, grupit të inspektimit iu ofrua mundësia që të kishin akses, në përputhje dhe me Rregulloren e Përgjithshme të Burgjeve, për zhvillimin e takimeve dhe intervistave konfidenciale me të gjithë personat e paraburgosur/dënuar, si dhe për inspektimin e ambienteve të banimit dhe ambienteve të përbashkëta, që ishin objekt i monitorimit.

Institucioni i Avokatit të Popullit, pasi u njoh me konstatimet e grupit të inspektimit ka detyrimin kushtetues dhe ligjor t'ju parashtrorë gjetjet e këtij inspektimi dhe të bëjë rekomandimet përkatëse.

Shënime paraprake

Vizita monitoruese e grupit të inspektimit të Mekanizmit Kombëtar pranë Avokatit të Popullit në IEVP Vlorë, për vitin 2018, u krye sipas planit të inspektimit dhe metodologjisë për monitorimin e Institucioneve të Ekzekutimit të Vendimeve Penale.

Në takimin me drejtuesin e Institucionit, grupi inspektues kërkoi fillimisht një informacion lidhur me situatën e respektimit të të drejtave dhe trajtimin e të paraburgosurve/dënuarve në këtë institucion, mënyrën e trajtimit dhe zgjidhjes së kërkesë/ankesave, vënien në dispozicion të dokumentacionit në lidhje me strukturën, organikën dhe aktivitetin e sektorëve juridik, psiko-social dhe shërbimit shëndetësor, si dhe masat e marra për zbatimin e rekomandimeve të Institucionit të Avokatit të Popullit në inspektimin e mëparshëm.

Me urdhër nr.329, datë 15.01.2009, "Për kategorizimin e institucioneve të ekzekutimit të vendimeve penale", të ndryshuar, Institucioni i Ekzekutimit të Vendimeve Penale Vlorë klasifikohet si "Institucion paraburgimi". Ndërsa me urdhër nr.8927, datë 27.09.2018 të Ministrisë të Drejtësisë ky institucion klasifikohet si "burg i sigurisë së zakonshme", me një seksion siguri e zakonshme, me një seksion paraburgimi.

Sipas informacionit, kapaciteti fizik i Institucionit të Ekzekutimit të Vendimeve Penale Vlorë ishte për 168 persona. Në ditën e inspektimit në mjediset e këtij institucioni numri i të paraburgosurve ishte 120 persona, prej të cilëve 9 persona ishin të mitur (në pritje të transferimit brenda muajit Tetor 2018 në Institucionin e Ekzekutimit të Vendimeve Penale Kavajë me urdhër të Drejtorit të Përgjithshëm të Burgjeve), 16 persona ishin të moshës 18-21 vjeçare, ndërsa pjesa tjetër në moshë madhore.

Gjithashtu, në komunikimin me drejtuesin dhe stafin e institucionit dhe nga inspektimi i ambienteve në regjimin e brendshëm dhe të jashtëm të tij, grupi i inspektimit u informua se kishin gjetur zbatim rekomandimet e mëposhtme:

1. Numri i personave të paraburgosur ishte nën kapacitetin fizik të institucionit dhe çdo të dënuari i ishin siguruar kushtet materiale për akomodim në dhoma me 2-4 persona;
2. Në intervistat konfidenciale me të paraburgosurit, kryesisht me të miturit, nuk u konstatuan raste të ushtrimit të dhunës, fyerjeve, kanosjeve apo goditjeve nga stafi institucionit dhe punonjësit e policisë të shërbimit ndaj tyre;

3. Sektori i edukimit, kishte program të veçantë edukimi dhe trajtimi psiko-social për personat e paraburgosur të mitur dhe të grup moshës 18-21 vjeçare, si dhe program më vete për zhvillimin e aktiviteteve dhe ambiente të veçanta për çdo seksion;
4. Në ambientet e observimit dhe veçimit, ishin marrë masa për përmirësimin e kushteve të jetesës dhe kushteve higjieno-sanitare.
5. Staf i mjeksor kishin marrë masa për pajisjen e të paraburgosurve me libreza shëndetësore;
6. Skema e furnizimit me ilaçe e të paraburgosurve dhe skema e rimbursimit të ilaçeve për të sëmurët kronikë ishte përmirësuar dhe nuk kishte ankesa nga ana e të paraburgosurve;
7. Të miturit dhe të paraburgosurit ishin pajisur me paketa bazë të higjienës personale dhe detergjente sipas normativave;
8. Kamerat e sigurisë ishin të vendosura në ambientet e regjimit të brendshëm dhe të jashtëm, të cilat monitoroheshin nga një sallë operative;
9. Lavanderia për larjen e ndërresave të paraburgosurve/dënuarve ishte venë në funksionim.

Ndërkohë, pjesa tjetër e rekomandimeve ende nuk kishin gjetur zbatim. Më konkretisht:

1. Mjeku i Institucionit vazhdonte të punonte me kohë të pjesshme e për rrjedhojë vijonin ankesat nga ana e të paraburgosurve për vonesa në përgjigje të kërkesave për vizita mjekësore. Mungesa kishte dhe për personelin infermier;
2. Mjeku stomatologu vazhdonte të punonte me kohë të pjesëshme, ndërkohë që kabineti i stomatologjisë gjendej në po të njëjtën situatë pa autoklavë dhe materiale dentare.
3. Institucioni nuk ishte i pajisur me autoambulancë për transportin e të sëmurëve në rastet e emergjencave shëndetësore.

1. Trajtimi

Grupi i inspektimit, krahas punës për mbledhjen e informacionit në lidhje me trajtimin e të paraburgosurve, identifikimin e rasteve të përdorimit të forcës fizike tej kufijve të parashikuar në aktet normative² apo të presionit psikologjik ndaj kësaj kategorie, si dhe të rasteve të marrjes së masave disiplinore, zhvilloi intervista konfidenciale me të paraburgosurit dhe inspektoi ambientet e brendshme të këtij institucioni.

Në mënyrë të veçantë grupi i inspektimit, vizitoi kushtet e trajtimit në këtë institucion dhe intervistoi të paraburgosurit e mitur 14-18 vjeç dhe të paraburgosurit e moshës 18-21 vjeç. Inspektimi u krye edhe në ambientet ku qëndronin të paraburgosurit në moshë të rritur. Nga informacioni i grumbulluar përmes intervistave me të paraburgosurit sipas grup moshave, nuk u raportua asnjë rast për ushtrim dhune apo pretendim për tejkalim të forcës fizike nga ana e punonjësve të policisë së burgjeve.

Në intervistat me personat e paraburgosur dolën disa problematika që kishin të bënin me shërbimin shëndetësor për sa i takon vonesave të vizitave mjeksore nga stafi mjeksor i këtij institucioni, si dhe për shërbimin stomatologjik që nuk kishte mjek stomatolog me kohë të plotë pune dhe as mjetet e nevojshme për kryerjen e këtij shërbimi.

---

² Neni 2, parimet e përgjithshme, Rregullore e Përgjithshme e Burgjeve.

Ankesa kishte dhe për mungesën e hidroizolimit të tarracës të godinës dhe për nivelin e lagështirës në disa dhoma dhe koridoret e seksioneve të godinës. Gjithashtu, ankesa kishte dhe për ambientet e tualeteve dhe të dusheve, të cilat ishin të përbashkëta dhe të organizuara në bazë seksioni. Vetëm në seksionin e të miturve tualetet ishin brenda në çdo dhomë.

Në momentin e inspektimit, në mjedisin e sektorit të observim/veçimit nuk kishte asnjë person që qëndronte aty për mospërshtatje apo masë disiplinore.

2. Masat mbrojtëse

Nga verifikimi i dokumentacionit lidhur me funksionimin e sistemit të kërkesë/ankesave rezultoi se çdo formular regjistrohej në regjistrin përkatës dhe më tej protokollohej³. Regjistrat mbaheshin nga sekretaria e institucionit. Të paraburgosurit plotësonin formularin e kërkesë/ankesës dhe e hidhnin në kutinë postare ose ia dorëzonin më pas punonjësit të sektorit psiko-social. Punonjësi i dërgonte në sekretarinë e institucionit ku protokolloheshin dhe pastaj i kalonin drejtorit të institucionit, i cili kthente përgjigje me shkrim apo i takonte vetë të dënuarit, sipas përcaktimeve ligjore.

Komisioni i pritjes funksiononte normalisht, me përfaqësues nga sektori ligjor, sektori i ruajtjes dhe sigurisë, sektori i kujdesit social dhe sektori i shëndetësisë. Të dhënat regjistroheshin në formularin përkatës dhe më tej pasqyroheshin në një regjistër të posaçëm.

Qendra e monitorimit me kamera vëzhgimi ishte funksionale. Në institucion kishte 48 kamera që monitoronin pjesën më të madhe të mjediseve me tre turne për 24 orë, ndërkohë që filmimet ruhen në server për një periudhë një mujore.

Komunikimi me familjarët kryhej përmes takimeve periodike dhe me aparatet telefonik me kartë të vendosur në mjediset e regjimit të brendshëm në çdo seksion dhe në ambientin e ajrimit. Ndërsa takimet me familjarët realizoheshin me leje dhe kërkesë të veçantë në ambiente më vete dhe ishin të pajisura me orenditë e nevojshme për të mundësuar qëndrimin dhe komunikimin mes tyre.

Gjithashtu, në ambientin e takimeve me familjarët, për të paraburgosurit që kanë fëmijë të vegjël, ishte krijuar një mjedis i veçantë lidhur me ushtrimin e të drejtës të prindërimit në distancë. Ky mjedis ishte sipas kushteve dhe standardeve që ai duhet të plotësojë për realizimin e qëllimit të krijuar.

3. Kushtet materiale

Në Institucionin e Ekzekutimit të Vendimeve Penale Vlorë, kushtet materiale ishin të përshtatshme dhe funksionale për akomodimin, sigurinë dhe zhvillimin e aktiviteteve të paraburgosurve. Pranë çdo seksioni, kishte ambiente përfshirë këtu bibliotekën, sallën e informatikës, palestrën, dhomat e këshillimit, dhoma e edukimit, ambienti i kinemasë, si dhe dy ambiente kulturi. Gjithashtu, institucioni kishte ambiente ajrimi të përshtatshme, por ishin të pambuluara në kushte për kryerjen e ajrimit në mot me shi.

---

³ Neni 49 i ligjit Nr. 8328 dt. 16.04.1998, "Për të drejtat dhe trajtimin e të dënuarve me burgim dhe të paraburgosurve", i ndryshuar.

Në dhoma akomodoheshin nga 2 deri në 4 persona dhe respektohej standarti në lidhje me hapësirën jetike për person, pasi në këtë institucion nuk kishte mbipopullimi. Në përgjithësi, dhomat kishin dritë natyrale dhe ishin të pajisura me orenditë e nevojshme. Lidhur me pajisjet për akomodim, dhomat ishin të plotësuara me dyshekë, batanie dhe çarçafë, të cilët ishin në gjendje të mirë, por një pjesë e të paraburgosurve i siguronin këto materiale nga familjarët e tyre. Ambienti i dusheve dhe tualetet ishin i përbashkët për çdo seksion, pasi të tillë ishin parashikuar në projektin e zbatimit për ndërtimin e godinës. Duset kishin ujë të ngrohtë për larjen e trupit, sipas grafikut të miratuar nga drejtuesi institucionit, por këto ambiente nuk ishin të pastra sipas kushteve higjieno-sanitare.

Po ashtu, në ambientin e seksionit për të miturit gjendja e kushteve materiale të dhomave ishte e mirë. Në momentin e inspektimit, ishin të akomoduar 2-3 të mitur për çdo dhomë. Në këtë seksion gjendeshin ambiente të përbashkëta për aktivitete të ndryshme si, klasa këshillimi, klasa për zhvillimin e mësimin për arsimin 9-vjeçar, biblioteka, kinemaja dhe palestra në të cilën kishte tavolina ping-pongu dhe lojëra të tjera. Çdo dhomë ishte me tualet brenda, ndërsa ambineti i dushit ishte i përbashkët. Dhomat ishin të përmasave të ndryshme të përshtatshme për qëndrimin e dy deri në katër të paraburgosur. Sipas informacionit, të miturit do të transferoheshin për në Institucionin e Ekzekutimit të Vendimeve Penale Kavajë, me urdhër të Drejtorit të Përgjithshëm të Burgjeve, brenda muajit Tetor 2018.

Ambientet e përbashkëta në seksionet e të rriturve ishin të pajisura me të gjitha mjetet dhe materialet e nevojshme si tavolina dhe stola për qëndrimin e tyre, si dhe ishin të lyera dhe të pastra nga ana higjieno-sanitare. Për sa i përket kushteve të dhomave të observimit/veçimit ato ishin përmirësuar dhe plotësuar me materialet e nevojshme. Në disa nga ambientet e përbashkëta dhe në disa nga dhomat e të paraburgosurve, grupi i inspektimit konstatoi se kishte lagështirë, e cila ishte tej normave të lejuara.

Ambientet ku kryheshin takimet, ishin të ndara me xham ndërmjet të paraburgosurve dhe familjarëve. Nga inspektimi rezultoi se nuk kishte një ambient të veçantë për takime me të miturit i cili të ishte i pajisur me bazën materiale që të ofrojë një ambient të ngrohtë dhe familjar. Zakonisht, për takimet me të miturit, përdorej një ambient i cili ishte pak më i hapur se të tjerët dhe lejonte pak më shumë hapësirë për kontakt fizik, ndërsa për raste të veçanta përdorej dhe dhoma e takimit me avokatin.

Furnizimi me ujë të rrjedhshëm ishte i siguruar tre herë në ditë, gjë që bënte të mundur aksesin e personave, për të mbajtur pastër higjenën vetjake. Në institucion nuk kishte sistem qëndror për ngrohje. Në periudhën e dimrit, ngrohja nëpër dhoma realizohej me pajisje të siguruara nga vetë familjarët e të paraburgosurve, që futen në dhoma me urdhër të brendshëm për periudhën 1 dhjetor deri në 1 mars të çdo viti. Ndërsa sistemi i ngrohjes në godinën ku ndodhej administrata e institucionit ishte me difekt dhe nuk punonte.

Kuzhina e institucionit ishte me hapësirë të madhe, e lyer dhe me higjienë të pastërt. Cilësia e ushqimit e gatuar në ditën e vizitës monitoruese ishte e mirë. Në kuzhinë ndodheshin librezat shëndetësore të personelit që punonin aty, regjistri i gramaturave dhe menyja ditore e afishuar. Kampionet ushqimore të gatuar një ditë më parë ndodheshin në kushte frigoriferike dhe ishin të mbyllura me çelës. Për minorenët dhe të sëmurët me diabet, gatuheshin më vete dhe kishin trajtim të veçantë. E megjithatë, nga intervistat me të paraburgosurit kishte ankesa lidhur me ushqimin, pjesa më e madhe e të cilave lidheshin me cilësinë, larinë dhe sasinë e ushqimit.

Në lidhje me furnizimin me energji elektrike, nuk kishte probleme. Për rastet e ndërprerjes së energjisë elektrike institucioni ishte i pajisur me gjenerator, i cili përballonte nevojat për ndriçimin e ambienteve të brendshme dhe të jashtme dhe për sigurinë e godinës.

Në këtë institucion kishte lavanderi për larjen e ndërresave të paraburgosurve, por nga intervistat rezultoi se një pjesë e tyre i dërgonin ndërresat për t'i larë te familjarët e tyre. Furnizimi i të paraburgosurve me detergjente dhe solucione të higjienës personale, kryhej rregullisht sipas normativave.

4. Regjimi dhe aktivitetet

Orari i veprimeve, përfshirë këtu zgjimin, rregullimin dhe pastrimin e dhomave dhe ambientit të përbashkët, puna edukative e profesionale etj, ishte i afishuar. Nga bisedat me të dënuarit, grupi i inspektimit mori informacionin se ajrimi ishte një aktivitet i kryer sipas standardeve dhe bazuar në një grafik paraprak për çdo sektor, por dhe grup moshë. Grupi i monitorimit konstatoi se kishte disa mjedise të jashtme, të cilat përdorshin për ajrim.

Personeli i edukimit dhe shërbimit psiko-social në Institucionin e Ekzekutimit të Vendimeve Penale Vlorë, ishte i plotësuar sipas organikës, funksionit dhe formimit profesional të përcaktuar për secilin pozicion pune. Vlen të theksohet se, stafi i institucionit kishte planifikuar dhe zhvilluar një sërë aktivitetesh rehabilituese e kreative përfshirë këtu aktivitete kulturore, sportive në palestër e ajrim, kurse të formimit profesional me nga 8 persona në grup për mësimin e gjuhëve të huaja, për hidraulikë, elektrikistë, punë me dru dhe saldator. Mjediset ku kryheshin aktivitetet ishin të përshtatshme dhe të pajisura me bazën materiale të nevojshme. Biblioteka funksiononte normalisht dhe kishte të paraburgosur të regjistruar që frekuentonin rregullisht leximin e librave. Kinemaja po ashtu funksiononte normalisht me shfaqjen e dy filmave në javë për kategorinë e të miturve. Të punësuar rezultonin të ishin 20 të paraburgosur, kryesisht si sanitarë, shpërndarës ushqimi, lulishtarë, etj.

Nga shqyrtimi i dosjeve psiko-sociale dhe dokumentacioneve të tjera të mbajtura nga ky sektor, u konstatua se ato ishin të gjitha të plotësuara dhe të përditësuara me takimet me të paraburgosurit dhe vlerësimet e tremujorit të fundit. Në dosje ishin përfshirë edhe programet individuale të trajtimit psiko-social për çdo moshë. Gjithashtu dhe vlerësimet periodike ishin të plotësuara mirë.

Në ambientin e godinës të banimit, ndodheshin dy ambiente kulti përkatësisht për besimin e krishterë dhe për atë mysliman. Shërbesat kryheshin çdo javë nga personeli i besimeve respektive sipas një marrëveshjeje ndërmjet institucionit me komunitetet fetare lokale. Mjediset ku kryheshin këto rite fetare ishin të mirëmbajtura dhe të pastra.

5. Shërbimi shëndetësor

Personeli mjekësor në Institucionin e Ekzekutimit të Vendimeve Penale Vlorë, nuk ishte i plotësuar sipas organikës. Kryesore ishte mungesa e mjekut të përgjithshëm dhe stomatologut. Për nevojat e punës, institucioni kishte kontraktuar mjekë dhe stomatolog nga shërbimi shëndetësor parësor i qytetit të Vlorës, të cilët punonin me kohë të pjesshme. Gjithashtu, mungesa kishte dhe në plotësimin e personelit të mesëm mjekësor me infermierë.

Nga shqyrtimi i dokumentacionit të stafit mjekësor e në veçanti ai i mjekut u konstatua se, nga ana e tij ishin siguruar konsultime të vazhdueshme me të paraburgosurit. Sa i përket

regjistrave dhe konkretisht ai i vizitave mjekësore, i mjekimeve, i konsultave të specializuara në Spitalin Rajonal të Vlorës, i të sëmurëve mendorë dhe abuzuesve me substanca narkotike/alkool, i personave që refuzojnë terapinë, si dhe regjistri i informacionit 24 orësh të infermierëve, u gjetën të gjithë të sekretuar dhe të mbajtur me rregull. Kartelat mjekësore ishin të mbajtura me rregull dhe të mbyllura në dollap me çelës.

Në këtë Institucion ishte një godinë e cila shërbente si spital, me dy dhoma për shtrim të cilat ishin të mirë pajisura me orendi, me nga një krevat për dhomë dhe në kushte të mira higjieno-sanitare. Dhoma e mjekut ishte e pajisur me një krevat vizite, tavolinë, karrige dhe një dollap ku mbaheshin të kyçura kartelat mjekësore. Dhoma e stomatologut ishte e rregullt, e pajisur me një poltron, unit funksional, por mungonin autoklava dhe materialet bazë dentare.

Farmacia ishte e rregullt dhe e furnizuar me medikamente, që ishin siguruar nga sektori i shëndetësisë pranë Drejtorisë të Përgjithshme të Burgjeve, si dhe nga fondi i vetë institucionit për blerjen e ilaçeve.

Por pamvarësisht gjendjes të shërbimit shëndetësor, gjatë vizitës inspektuese në këtë institucion dhe nga intervistat me të paraburgosurit, kishte disa ankesa për sa i përket vonesave për kryerjen e vizitave mjekësore nga mjeku dhe për vizitë tek specialistët e spitalit rajonal Vlorë. Ankesa kishte dhe për mungesën e shërbimit stomatologjik, i cili thuhet nuk funksiononte.

Një problem shqetësues në Institucionin e Ekzekutimit të Vendimeve Penale Vlorë ishte dhe mungesa e një autoambulance, për transportimin në rast emergjence të të sëmurëve për në spitalin rajonal Vlorë. Në këto kushte, nga drejtuesi i institucionit u informuam se, në rastet e emergjencave transporti i të sëmurëve për në spitalin rajonal, kryhej me autoambulancat e shërbimit të urgjencës Vlorë, duke marrë masa shtesë për sigurinë fizike të paraburgosurve.

Për sa më sipër, në mbështetje të pikës 3, të nenit 63 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, ku thuhet se *“Avokati i Popullit ka të drejtë të bëjë rekomandime dhe të propozojë masa kur vëren shkelje të të drejtave dhe lirive të njeriut nga administrata publike”* dhe në bazë të nenit 21/b të Ligjit nr. 8454, datë 04.02.1999 *“Për Avokatin e Popullit”*, i ndryshuar, ku përcaktohet se *“Avokati i Popullit paraqet rekomandime për vënien në vend të së drejtës së shkelur tek organi administrativ, që, sipas tij ka shkaktuar shkelje të të drejtave dhe lirive”*,

REKOMANDOJMË:

1. Marrjen e masave të menjëhershme për rikonstruksionin dhe hidroizolimimin e tarracës së godinës ku ndodhen të paraburgosurit, për eliminimin e lagështirës brenda këtyre ambienteve.
2. Marrjen e masave të menjëhershme për plotësimin e organikës të stafit mjekësor të institucionit me mjek të përgjithshëm, stomatolog dhe infermierë, të punësuar me kohë të plotë.
3. Marrjen e masave të menjëhershme për pajisjen e institucionit me autoambulancë, për transportin e të sëmurëve në rastet e emergjencave shëndetësore.

4. Marrjen e masave të menjëhershme për përmirësimin e kushteve higjieno-sanitare në ambientet e dusheve.
5. Marrjen e masave për pajisjen e dhomës së stomatologut me mjetet e nevojshme si autoklavë dhe materialet bazë dentare, sipas protokolleve mjeksore.
6. Marrjen e masave të menjëhershme për mbulimin e ambienteve të ajrosjes, për mundësimin e ajrimit të paraburgosurve edhe për ditët me mot të rënduar.
7. Marrjen e masave për sigurimin e ngrohjes të ambienteve të përbashkëta dhe dhomave të paraburgosurve në rregjimin e brendshëm, nëpërmjet instalimit të një sistemi qendror për ngrohje.

Për qëndrimin dhe masat që do të merrni në zbatim të këtij rekomandimi, të vihemi në dijeni brenda afatit 30 ditor sipas nenit 22 të ligjit nr. 8454, datë 04.02.1999 “Për Avokatin e Popullit”, i ndryshuar.

Duke besuar në mirëkuptimin dhe bashkëpunimin tuaj.

KOMISIONER

Ermonela XHAFJA